



ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved

เกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย

( OTOP Product Champion)

ปี พ.ศ. 2547

ประเภทศิลปประดิษฐ์และของที่ระลึก

คำชี้แจง

1.เกณฑ์การคัดสรร ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วน ก ข้อมูลทั่วไป 2 ข้อ (ไม่มีคะแนน)

ส่วน ข หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านการผลิตและความเข้มแข็งของชุมชน

(12 ข้อ 40 คะแนน)

1. ด้านการผลิต 4 ข้อ (16 คะแนน)

2. ด้านการตลาด 4 ข้อ (12 คะแนน)

3. ด้านความเข้มแข็งของชุมชน (12 คะแนน)

ส่วน ค หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านผลิตภัณฑ์ (6 ข้อ 30 คะแนน)

1. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 4 ข้อ (20 คะแนน)

2. ด้านเรื่องราวหรือตำนานของผลิตภัณฑ์ 2 ข้อ (10 คะแนน)

ส่วน ง หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (1 ข้อ 30 คะแนน)

1. กรณีผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานรองรับ 1 ข้อ (30 คะแนน)

2. กรณีผลิตภัณฑ์ยังไม่มีมาตรฐานรองรับ 1 ข้อ (30 คะแนน)

รวม 100 คะแนน

2. ให้ขีดเครื่องหมาย / ในช่อง  หน้าข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริง

ส่วน ก ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อกลุ่ม ผู้ผลิต / ผู้ประกอบการ.....เลขที่ลงทะเบียนกลุ่ม.....

จำนวนสมาชิกกลุ่ม.....คน ชื่อผลิตภัณฑ์.....

ชื่อหัวหน้า / ผู้แทนกลุ่ม.....

ที่อยู่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

โทรสาร.....E-mail.....

2. สถานะของกลุ่ม

- ผู้ผลิตชุมชน       SMEs

ส่วน ข หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านการผลิตและความเข้มแข็งของชุมชน 3 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 ด้านการผลิต (16 คะแนน)

1.1 แหล่งที่มาของวัตถุดิบ (5 คะแนน)

- ใช้วัตถุดิบภายในประเทศน้อยกว่าร้อยละ 80 (1 คะแนน)
- ใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากกว่าร้อยละ 80 (3 คะแนน)
- ใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด (5 คะแนน)

1.2 การขยายแรงงาน (3 คะแนน)

- ไม่มีการขยายแรงงาน (1 คะแนน)
- มีการขยายแรงงานน้อยกว่า 20 % (2 คะแนน)
- มีการขยายแรงงานมากกว่า 20 % ขึ้นไป (3 คะแนน)

1.3 การรักษาสีสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิต (5 คะแนน)

- ไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (1 คะแนน)
- การผลิตมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแต่มีการดำเนินแก้ไข (3 คะแนน)
- การผลิตไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (5 คะแนน)

1.4 ศักยภาพการผลิตจำนวนมากเพื่อจำหน่าย (3 คะแนน)

- ไม่สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพเดิม (1 คะแนน)
- สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพใกล้เคียงของเดิม (2 คะแนน)
- สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพเดิม (3 คะแนน)

ประเด็นที่ 2 ด้านการตลาด (12 คะแนน)

2.1 แหล่งจำหน่ายหลักของสินค้า (3 คะแนน)

- ตลาดภายในจังหวัด (1 คะแนน)
- ตลาดระหว่างจังหวัด (2 คะแนน)
- ตลาดต่างประเทศ (3 คะแนน)

2.2 รายได้ในการจัดจำหน่ายสินค้า เทียบกับปีที่ผ่านมา (3 คะแนน)

- เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 25 (1 คะแนน)
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 25 – 50 (2 คะแนน)
- เพิ่มขึ้นร้อยละ 51 ขึ้นไป (3 คะแนน)

- 2.3 ความต่อเนื่องของตลาด (3 คะแนน)
- มีเฉพาะลูกค้าใหม่ (1 คะแนน)
  - มีลูกค้าเก่าแต่ไม่มีการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอ (2 คะแนน)
  - มีลูกค้าเก่าและลูกค้าใหม่ และมีการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอ (3 คะแนน)

- 2.4 ช่องทางการจัดจำหน่าย (3 คะแนน)
- จำหน่ายเองในประเทศ (1 คะแนน)
  - จำหน่ายผ่านตัวแทนการค้าทั้งในและต่างประเทศ (2 คะแนน)
  - จำหน่ายเองทั้งในประเทศและต่างประเทศ (3 คะแนน)

ประเด็นที่ 3 ด้านความเข้มแข็งของชุมชน (12 คะแนน)

3.1 ระยะเวลาในการจัดกลุ่ม (ตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจ) (3 คะแนน)

- น้อยกว่า 3 ปี (1 คะแนน)
- 3 – 5 ปี (2 คะแนน)
- 5 ปีขึ้นไป (3 คะแนน)

3.2 ที่มาของแหล่งเงินทุนหลัก (3 คะแนน)

- จากการกู้ยืมมากกว่าหุ้นของสมาชิก (1 คะแนน)
- จากหุ้นส่วนมากกว่ากู้ยืม (2 คะแนน)
- ระดมหุ้นจากสมาชิกอย่างเดียว (3 คะแนน)

3.3 การบริหารจัดการองค์กร / กลุ่ม (3 คะแนน)

- ไม่มีการรวมกลุ่ม ต่างคนต่างผลิต (1 คะแนน)
- มีผู้นำกลุ่มแต่ไม่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติของกลุ่ม (2 คะแนน)
- มีผู้นำกลุ่ม มีระเบียบปฏิบัติและโครงสร้างการบริหารกลุ่ม (3 คะแนน)

3.4 ระบบการบันทึกบัญชี (3 คะแนน)

- ไม่มีการบันทึกบัญชี หรือบันทึกเมื่อนึกได้ (1 คะแนน)
- มีการบันทึกบัญชีอย่างง่าย ๆ ไม่เป็นระบบ (2 คะแนน)
- มีการบันทึกบัญชีตามระบบบัญชี (3 คะแนน)

ส่วน ค หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านตัวผลิตภัณฑ์ 2 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (20 คะแนน)

1.1 ที่มาของรูปแบบ สี สัน ขนาด ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน)

- เป็นการออกแบบและสร้างสรรค์ใหม่ทั้งหมด (1 คะแนน)

- เป็นภูมิปัญญาจากท้องถิ่นเดิม (3 คะแนน)
- เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเดิม และการพัฒนาสร้างสรรค์ (5 คะแนน)

1.2 การพัฒนารูปแบบสีสัน ขนาด ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน)

- ไม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (1 คะแนน)
- มีการพัฒนาต่อเนื่องโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (3 คะแนน)
- มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยตนเองโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (5 คะแนน)

1.3 การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในรอบ 1 ปี (5 คะแนน)

- พัฒนาจากผู้อื่นเล็กน้อย (1 คะแนน)
- พัฒนาจากแนวความคิดของกลุ่ม (3 คะแนน)
- พัฒนาคตามข้อเสนอแนะของลูกค้า (5 คะแนน)

1.4 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (5 คะแนน)

- เป็นแบบดั้งเดิม (1 คะแนน)
- มีการพัฒนาไม่สม่ำเสมอ (3 คะแนน)
- มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (5 คะแนน)

ประเด็นที่ 2 ด้านเรื่องราวหรือตำนานผลิตภัณฑ์ (10 คะแนน)

2.1 เรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน)

- ไม่มีเรื่องราวเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์ (1 คะแนน)
- มีเรื่องราวเกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์ (3 คะแนน)
- มีเรื่องราวพร้อมทั้งวิธีการนำเสนอ เช่น มีเอกสาร หรือคำอธิบายประกอบกับตัวผลิตภัณฑ์ (5 คะแนน)

2.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่น / เอกลักษณ์ของท้องถิ่น (5 คะแนน)

- นำมาจากที่อื่น ไม่ได้พัฒนาเพิ่มเติม (1 คะแนน)
- นำมาจากที่อื่นและพัฒนาเพิ่มเติม (3 คะแนน)
- เป็นของท้องถิ่น และพัฒนาเพิ่มขึ้น (5 คะแนน)

ส่วน ง หลักเกณฑ์การพิจารณาด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (60 คะแนน)

“กรณีผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานรองรับ” (30 คะแนน)

- ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐาน (10 คะแนน)
- แข็งแรง ทนทาน เหมาะสมกับการใช้งาน (5 คะแนน)
- สวยงาม ประณีต ทันสมัย (5 คะแนน)

- ปลอดภัยต่อผู้ใช้ (5 คะแนน)
- ดูแลรักษาง่าย (5 คะแนน)

“กรณีผลิตภัณฑ์ยังไม่มีมาตรฐานรองรับ” (30 คะแนน)

- ได้รับรางวัลระดับประเทศ (10 คะแนน)
- แข็งแรง ทนทาน เหมาะสมกับการใช้งาน (5 คะแนน)
- สวยงาม ประณีต ทันสมัย (5 คะแนน)
- ปลอดภัยต่อผู้ใช้ (5 คะแนน)
- ดูแลรักษาง่าย (5 คะแนน)



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
 Copyright © by Chiang Mai University  
 All rights reserved

## มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

### ไม้แกะสลัก

#### 1. ขอบข่าย

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะไม้แกะสลักที่ทำหรือประดิษฐ์ขึ้นสำหรับใช้เป็นของที่ระลึก หรือประดับตกแต่ง

#### 2. บทนิยาม

ไม้แกะสลัก หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นจากการนำไม้ทั้งชิ้นหรือไม้หลายชิ้นต่อกันมาแกะสลักให้มีลวดลายตามที่กำหนด อาจลงสี เคลือบสี หรือเคลือบผิวด้วยก็ได้

#### 3. คุณลักษณะที่ต้องการ

##### 3.1 คุณลักษณะทั่วไป

3.1.1 ต้องประณีต สวยงาม ไม้แตก หรือร้าว มีรูปแบบ รูปทรงที่เหมาะสมกับแต่ละผลิตภัณฑ์

3.1.2 ต้องไม่มีรา และร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลงปรากฏให้เห็นตลอดชิ้นงาน (ยกเว้นงานแกะสลักที่จงใจให้เห็นร่องรอยตามธรรมชาติ)

3.2 การประกอบ รอยต่อต้องประณีต เรียบร้อย ทัดแน่น คงทน ไม่มีรอยแตก รอยร้าว หรือรอยตำหนิ

3.3 ลวดลาย ต้องประณีต แนบเนียน กลมกลืนตลอดชิ้นงาน

3.4 สี (ถ้ามี) ต้องเรียบสม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด และเมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่ติดมือ

3.5 การเคลือบผิว (ถ้ามี) ต้องเรียบสม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ หรือหนาเกินไปจนทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงาม

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนน ตามข้อ 7.1 แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า 3 คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ 1 คะแนน

#### 4. การบรรจุ

หากมีการบรรจุ ให้บรรจุไม้แกะสลักในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับไม้แกะสลักได้

## 5. เครื่องหมายและฉลาก

ที่ฉลากที่บรรจุไม้แกะสลักทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

- 5.1 ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น ช้างไม้แกะสลัก ภาพทับหลังแกะสลัก
- 5.2 ชนิดของไม้ที่ใช้ทำ
- 5.3 ขนาดหรือมิติ
- 5.4 เดือน ปีที่ทำ
- 5.5 ชื่อนำในการใช้และการดูแลรักษา
- 5.6 ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

## 6. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

6.1 รุ่น ในที่นี้หมายถึง ไม้แกะสลักที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

6.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

6.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุ เครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันจำนวน 3 ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4 และข้อ 5 จึงจะถือว่าไม้แกะสลักรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

6.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การประกอบ ลวดลาย สี และการเคลือบผิว ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ 6.2.1 จำนวน 3 ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 3.1 ถึงข้อ 3.5 จึงจะถือว่าไม้แกะสลักรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

6.3 เกณฑ์ตัดสิน ตัวอย่างไม้แกะสลักต้องเป็นไปตามข้อ 6.2.1 และ 6.2.2 ทุกข้อ จึงจะถือว่าไม้แกะสลักนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

## 7. การทดสอบ

7.1 การทดสอบลักษณะทั่วไป การประกอบ ลวดลาย สี และการเคลือบผิว

7.1.1 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบไม้แกะสลักอย่างน้อย 5 คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจสอบและให้คะแนนโดยอิสระ

7.1.2 หลักเกณฑ์ในการตัดสินให้เป็นไปตามตารางที่ 1



## 7.2 การทดสอบบรรจุภัณฑ์ เครื่องหมาย และฉลาก ให้ตรวจพิจารณา

ตารางที่ 1 หลักเกณฑ์การให้คะแนน

ลักษณะที่ ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องประณีต สวยงาม ไม่แตก หรือร้าว มีรูปแบบ รูปทรงที่ เหมาะสมกับแต่ละผลิตภัณฑ์	4	3	2	1
	ต้องไม่มีรา และร่องรอยการเจาะ กัดกินของแมลงปรากฏตลอดทั้ง ชิ้นงาน (ยกเว้นงานแกะสลักที่จง ใจให้เห็นร่องรอยตามธรรมชาติ)	4	3	2	1
การประกอบ	รอยต่อต้องประณีต เรียบร้อย ติด แน่น คงทน ไม่มีรอยแตก รอย ร้าว หรือรอยตำหนิ	4	3	2	1
ลวดลาย	ต้องประณีต แนบเนียน กลมกลืน ตลอดชิ้นงาน	4	3	2	1
สี	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด และเมื่อรูปผลิตภัณฑ์ สีต้องไม่ ติดมือ	4	3	2	1
การเคลือบผิว	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบหรือหนาเกินไปจนทำ ให้ชิ้นงานขาดความสวยงาม	4	3	2	1

## ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาว สุรางค์พร ไชยวงษ์
วัน เดือน ปี เกิด	24 มิถุนายน 2524
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2542 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการ ขนส่งระหว่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2546

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright © by Chiang Mai University  
All rights reserved